

**XVII. SEMINÁŘ
RESTAURÁTORŮ
A HISTORIKŮ**

*Jihlava
18. – 21. listopadu 2019*

Dovolujeme si Vás pozvat na v pořadí již XVII. seminář restaurátorů a historiků, který se tentokrát uskutečňuje v Jihlavě na pozvání hostitele a spoluorganizátora semináře, Moravského zemského archivu v Brně – Státního okresního archivu Jihlava. Program semináře je již tradičně věnován zejména problematice restaurování a konzervování písemných památek, prezentaci restaurátorských a konzervátorských materiálů a prostředků, konzervátorskému výzkumu a předávání zkušeností ze zahraničních stáží, studijních pobytů a cest.

PŘÍPRAVA SEMINÁŘE

*Moravský zemský archiv v Brně
Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv Jihlava
Národní archiv, Praha
Ústav chemické technologie restaurování památek Fakulty chemické
technologie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze
Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra České republiky
Česká informační společnost, z. s. – pobočný spolek při Národním archivu*

Odborný garant

doc. Dr. Ing. Michal ĎUROVIČ

Organizační garant

Roman STRAKA

Přípravný výbor

Ing. Marie BENEŠOVÁ
doc. Dr. Ing. Michal ĎUROVIČ
Mgr. Blanka HNULÍKOVÁ
PhDr. Renata PISKOVÁ
Roman STRAKA
Ing. Štěpán URBÁNEK

Seminář se koná pod záštitou

JUDr. PhDr. Petra MLSNÝ, Ph.D., náměstkyně ministra vnitra pro řízení
sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy
MgA. Karolíny KOUBOVÉ, primátorky statutárního města Jihlavy

Pondělí 18. listopadu 2019

12:00 – 14:00   Prezence účastníků

14:00 – 15:30   ZAHÁJENÍ SEMINÁŘE, PRVNÍ ODPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK

Zahájení semináře

Úvodní slovo JUDr. PhDr. Petra MLSNY, Ph.D.
náměstka ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy

Úvodní slovo MgA. Karolíny KOUBOVÉ
primátorky statutárního města Jihlavy

Úvodní slovo PhDr. Jiřího ÚLOVCE
ředitele Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra České republiky

Úvodní slovo PhDr. Ladislava MACKA
ředitele Moravského zemského archivu v Brně

Úvodní slovo PhDr. Evy DRAŠAROVÉ, CSc.
ředitelky Národního archivu

Přednášky

14:15   Vývoj oboru konzervátorství, restaurátorství papírových dokumentů a knižní vazby, používaných metod a vzdělávacích institucí v Československu a České republice
MgA. Milana VANIŠOVÁ – Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha

15:00   60 rokov Oddelenia reštaurovania dokumentov v Univerzitnej knižnici v Bratislave – Od knihárskej dielne po odborné reštaurátorské pracovisko
Mgr. Petra MATÚŠOVÁ – Univerzitná knižnica v Bratislave

Diskuze

— PŘESTÁVKA —

16:00 – 18:00   DRUHÝ ODPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK

Přednáška

16:00   Restaurování papírového rukopisu se zajímavým nálezem
Ing. Marie BENEŠOVÁ – Státní okresní archiv Jihlava

Informace

16:30   Nalezené zlomky v historických souvislostech
Bc. Miloslav TŮMA – Státní okresní archiv Jihlava

Přednáška

16:40   Neinvazivní identifikace pigmentů a barviv pomocí spektroskopických metod
Ing. Radka ŠEFCŮ – Národní galerie Praha

17:10 Hmotný průzkum Rukopisu královédvorského a zelenohorského
– dokumentace současného stavu
MgA. Karel KŘENEK – Národní muzeum, Praha

Informace

17:40 Studijní cesta do Austrálie a na Nový Zéland – putování po knihovnách,
archivech, muzeích, galeriích
Ing. Petra VÁVROVÁ, Ph.D. – Národní knihovna České republiky, Praha

Diskuze

19:00 Prohlídka historické budovy jihlavské radnice
Jihlavská radnice – Magistrátu statutárního města Jihlava
Masarykovo náměstí 97/1, Jihlava

20:00 Koncert pěveckého sdružení CAMPANULA Jihlava
Gotická síň jihlavské radnice – Magistrátu statutárního města Jihlava
Masarykovo náměstí 97/1, Jihlava

Úterý 19. listopadu 2019

9:00 – 10:30 PRVNÍ DOPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK

Přednáška

9:00 Představení vybraného souboru plánů ze Sbírký map a plánů Národního
archivu
PhDr. Filip PAULUS – Národní archiv, Praha

Informace

9:30 Péče o fyzický stav vybraného souboru plánů ze Sbírký map a plánů
Národního archivu
Magdalena ČTRNÁCTOVÁ – Národní archiv, Praha

Přednáška

9:40 Problémy plánové dokumentace Stavoprojektu a jejich řešení
ThDr. Mgr. Šárka STEINOVÁ, Th.D. – Národní archiv, Praha (přednášející)
Mgr. Blanka HNULÍKOVÁ – Národní archiv, Praha
PhDr. Filip PAULUS – Národní archiv, Praha

Diskuze

— PŘESTÁVKA —

11:00 – 12:30 DRUHÝ DOPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK

Přednášky

11:00 Konzervování-restaurování velkoformátových děl na papíru
od Milady Schmidtové Čermákové
BcA. Ivana FUJDIÁKOVÁ – Univerzita Pardubice
Mgr. art. Luboš MACHAČKO – Univerzita Pardubice

11:30 Reštaurovanie historickej prehľadnej mapy banskej činnosti oblasti Slovinciek
Mgr. Laura PACHEROVÁ – Slovenský národný archív, Bratislava (prednášajúca)
Ing. Alena MAKOVÁ – Slovenský národný archív, Bratislava

12:00 Způsoby rovnání papírových děl technikou *karibari*
MgA. Barbora BARTYZALOVÁ – Národní galerie Praha

Diskuze

— OBĚD —

14:00 – 16:00 PRVNÍ ODPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK

Přednášky

14:00 Komplexní restaurování velkoformátového alba od Giovanni Battista Piranesiho
MgA. Kamila VÍTOVÁ – Muzeum hlavního města Prahy

14:30 Restaurování vzácného tištěného kolorovaného atlasu z konce 17. století rozsáhle poškozeného vlhkostí a plísňemi nalezeného v sutí
Ondřej LEHOVEC – Národní knihovna České republiky, Praha

15:00 Nález z bány věže poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kájově
Ing. Martina PECHOVÁ – Státní oblastní archiv v Třeboni (prednášajúca)
Mgr. Markéta HRDLIČKOVÁ – Státní oblastní archiv v Třeboni

15:30 Konzervátorské zásahy na pergamenových listinách, hromniční svíče a voskových hlavách ze sbírek Muzea hlavního města Prahy
BcA. Romana ANDRLOVÁ – Muzeum hlavního města Prahy

Diskuze

— PŘESTÁVKA —

16:30 – 18:30 DRUHÝ ODPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK A INFORMACÍ

Přednášky

16:30 Využití sulfátové buničiny k doplnění ztrát pomocí metody dolévání na souboru novin Brousek z roku 1876
BcA. Adéla RŮŽIČKOVÁ – Národní archiv, Praha

17:00 Příprava a restaurování vzácných tisků před digitalizací v rámci projektu „Google pro českou kulturu 2011–2018“
Ing. Petra VÁVROVÁ, Ph.D. – Národní knihovna České republiky, Praha
BcA. Jana DŘEVÍKOVSKÁ – Národní knihovna České republiky, Praha
Ondřej LEHOVEC – Národní knihovna České republiky, Praha
a tým restaurátorů Národní knihovny České republiky, Praha

17:30 Vytvoření 3D vizualizace knih za pomoci dostupných prostředků
BcA. Kateřina MROVĚCOVÁ SAMKOVÁ – Univerzita Pardubice (prednášajúca)
Ing. Jakub SAMEK

17:45 Jednorázový ozonový dozimetr pro kontrolu přízemního ozonu
prof. Ing. Michal VESELÝ, CSc. – Vysoké učení technické v Brně

Informace

18:15 Pokročilý identifikační element pro rozpoznávání archiválií
prof. Ing. Michal VESELÝ, CSc. – Vysoké učení technické v Brně

Diskuze

20:00 Společenský večer

Společenské prostory Hotelu Gustava Mahlera
Slavnostní zahájení s krátkým hudebním přivítáním v kostele
Povýšení svatého Kříže
Křížová 4, Jihlava

Středa 20. listopadu 2019

9:00 – 11:00 POSTEROVÁ PREZENTACE VĚDECKÝCH A STUDENTSKÝCH PRACÍ & PREZENTACE RESTAURÁTORSKÝCH MATERIÁLŮ, NÁSTROJŮ A PŘÍSTROJOVÉHO VYBAVENÍ

Posterová prezentace

Príprava dokumentov na digitalizáciu a spôsob uloženia zdigitalizovaných periodík na drevitom papieri

MgA. Radka BENŽOVÁ – Univerzitná knižnica v Bratislave

Průzkum pryskyřičných pečetí, možnosti konzervování

Ing. Lenka BÍLKOVÁ, Ph.D. – Národní archiv, Praha

Probíhající průzkum a restaurování rukopisné sbírky Anatomického ústavu

1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy s poslední čtvrtiny 18. století až poloviny 20. století s bližším zaměřením na cestovní deníky z poloviny 19. století

Irena BRUNNHOFEROVÁ – Ústav vědeckých informací 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

UV, Vis a NIR spektrá modelových systémov mikrobiálneho znečistenie papierovej podložky

Ing. Patrícia PARAČKOVÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave (prezentujúci)

prof. Ing. Michal ČEPPAN, Ph.D. – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ing. Barbora KALIŇÁKOVÁ, Ph.D. – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ing. Michal ORAVEC, Ph.D. – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Problematika přípravy exponátů z fondů Národní knihovny České republiky na výstavu

Zuzana ČERNEKOVÁ – Národní knihovna, České republiky, Praha (prezentující)

BcA. Jana SUCHÁ OČKOVÁ – Národní knihovna, České republiky, Praha

Ing. Jan FRANCL – Národní knihovna, České republiky, Praha

Problematika korózie železných prvkov na irchovom pokryve knižných väzieb pôvodnej Jezuitskej knižnice z fondu Univerzitnej knižnice v Bratislave

MgA. Marianna GLUŠTÍKOVÁ – Univerzitná knižnica v Bratislave

Prevence poškození páteře při práci restaurátora

Julie HEJZLAROVÁ – Národní knihovna, České republiky, Praha

Záchrana části knižního fondu řádu Křižovníků s červenou hvězdou

BcA. Hedvika HERBSOVÁ – Národní knihovna, České republiky, Praha (prezentující)

Bc. Simona HOLOUBKOVÁ – Národní knihovna, České republiky, Praha

Vplyv opakovanej etylénoxidovej sterilizácie na vlastnosti vybraných druhov papiera

Ing. Ondrej HÍREŠ – Slovenská národná knižnica v Bratislave

Využití PUR houbičky při mikrobiologickém průzkumu fotografických a filmových archivních fondů

Ing. Kateřina HRICKOVÁ – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (prezentující)

Ing. Martina NOVÁKOVÁ, DiS. – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Ing. Barbora BENETKOVÁ – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

doc. Dr. Ing. Michal ĎUROVIČ – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Ing. Hana SÝKOROVÁ, Ph.D. – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Ing. Jana KADAVÁ – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Ing. Dana SAVICKÁ – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

prof. Ing. Kateřina DEMNEROVÁ, CSc. – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Mgr. Blanka HNULÍKOVÁ – Národní archiv, Praha

MgA. Štěpánka BORÝSKOVÁ, Ph.D. – Národní archiv, Praha

Možnosť identifikácie fotografických techník

doc. Ing. Viera JANČOVIČOVÁ, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave (prezentující)

Bc. Zuzana OLŠAVSKÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ing. Katarína HABEROVÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ing. Michal ORAVEC, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Reštaurovanie Atlasu Geographicus

Matej KÁMEN – Slovenská národná knižnica, Martin

Bakalářské práce ateliéru restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů

Fakulty restaurování Univerzity Pardubice

MgA. Ivan KOPÁČIK – Univerzita Pardubice

Faksimile – dvojče originálu

MgA. Ivan KOPÁČIK – Univerzita Pardubice

Reparácia albumu kolorovaných litografií a akvarelov zo Slovenského múzea Alexandra Sergejevice Puškina v Brodzanoch

Katarína LUKÁČOVÁ – Slovenská národná knižnica, Martin

Použití dolévacího klínu při restaurování knižní vazby „in situ“

Veronika MAXOVÁ – Národní archiv, Praha

Vytvoření 3D vizualizace knih za pomoci dostupných prostředků – využití automatické fotografické točny, zpracování fotografií a vytvoření modelu a prezentace výsledku (posterová prezentace s ukázkou)

Ing. Jakub SAMEK (prezentující)

BcA. Kateřina MROVĚCOVÁ SAMKOVÁ – Univerzita Pardubice

Účinok nízкотеплотnej atmosférickej plazmy na stabilitu grafických záznamov

doc. Ing. Milena REHÁKOVÁ, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Reštaurovanie raritného dokumentu z fondu Lyceálnej knižnice v Kežmarku

Martina SAMCOVÁ – Slovenská národná knižnica, Martin

Projekty minulé a přítomné

Ing. Magda SOUČKOVÁ – Národní knihovna České republiky, Praha (prezentující)

Ing. Petra VÁVROVÁ, Ph.D. – Národní knihovna České republiky, Praha

Reštaurovanie veľkoformátovej kresby L. Mednyanszkého
Mgr. art. Jarmila TARAJČÁKOVÁ, ArtD. – Slovenská národná galéria, Bratislava

Postup lepení historických voskových pečetí pomocí poly(2-ethyl-2-oxazolinu)
Ing. Štěpán URBÁNEK – Národní archiv, Praha

Ukázka studentských restaurátorských prací I
MgA. Milana VANIŠOVÁ – Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha

Ukázka studentských restaurátorských prací II
MgA. Milana VANIŠOVÁ – Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha

Ukázka studentských restaurátorských prací III
MgA. Milana VANIŠOVÁ – Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha

Prezentace restaurátorských zařízení a přístrojů

Zařízení na restauraci a konzervaci starých tisků
Lumír JANÁK – GRYF HB, s. r. o., Havlíčkův Brod

11:00 – 12:30 DOPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK A INFORMACÍ

Přednášky

11:00 Nové zkušenosti s nevodným podlepováním archiválií
MgA. Kateřina BERANOVÁ – Národní archiv, Praha

11:30 Zošľachtené papiere na historickej knižnej väzbe
MgA. Lucia ULBRÍKOVÁ – Univerzita Pardubice

12:00 Historická knihovna Cisterciáckého kláštera – restaurátor v praxi
BcA. Lucie O'SUILLEABHAIN ŠPALKOVÁ, DiS. – Cisterciácké opatství Vyšší Brod

Diskuze

— OBĚD —

14:00 – 15:30 PRVNÍ ODPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK A INFORMACÍ

Přednášky

14:00 Sady první pomoci
Dana HŘEBECKÁ – Národní knihovna České republiky (přednášející)
Ing. Petra VÁVROVÁ, Ph.D. – Národní knihovna České republiky, Praha
Mgr. Jitka NEORALOVÁ – Národní knihovna České republiky, Praha

14:30 Opravy novodobých knižních vazeb z fondů veřejných knihoven
Mgr. Jitka NEORALOVÁ – Národní knihovna České republiky, Praha (přednášející)
Dana HŘEBECKÁ – Národní knihovna České republiky
Ing. Petra VÁVROVÁ, Ph.D. – Národní knihovna České republiky, Praha

15:00 Encyklopedieknihy.cz – oborový heslář pro knižní vazbu a restaurování
PhDr. Jan NOVOTNÝ – Národní muzeum, Praha

Diskuze

— PŘESTÁVKA —

16:00 – 18:00 DRUHÝ DOPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK A INFORMACÍ

Přednášky

- 16:00 Vévoda Ferdinand IV. Toskánský – amatérský fotograf
MgA. Štěpánka BORYSKOVÁ, Ph.D. – Národní archiv, Praha
- 16:30 Výzkum technologie restaurování evropské ambrotypie a pannotypie z 19. století
Bc. Lucia HORUCKOVÁ – Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
- 17:00 Preventivní péče a identifikace negativů s plastovou podložkou
Mgr. Blanka HNULÍKOVÁ – Univerzita Hradec Králové

Informace

- 17:30 Použitie nízкотеплотnej na dekontamináciu želatinových fotografií
Ing. Katarína HABEROVÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave
Bc. Zuzana OLŠAVSKÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave
- 17:40 Záznamové prostriedky a možnosti ich fixácie pre vodné konzervačné procesy
Ing. Alena MAKOVÁ – Slovenský národný archív, Bratislava

Diskuze

Čtvrtek 21. listopadu 2019

8:30 – 9:30 PRVNÍ DOPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK A INFORMACÍ

Přednáška

- 8:30 Nové možnosti konzervovania papierových nosičov informácií s využitím nízкотеплотnej atmosférickej plazmy
doc. Ing. Katarína VIZÁROVÁ, Ph.D. – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Informace

- 9:00 Overenie účinkov nízкотеплотnej atmosférickej plazmy na mikrobiologickú dekontamináciu reálnych dokumentov
Ing. Katarína ČIŽOVÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave
- 9:10 Sledovanie vplyvu konzervačných technológií na zmeny vlastností papierového nosiča prostredníctvom modelového systému
Ing. Izabela VAJOVÁ – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Diskuze

— PŘESTÁVKA —

9:45 – 11:15 PRVNÍ DOPOLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK A INFORMACÍ

Přednášky

- 9:45 Metodika dezinfekce a čištění textilních závěsů pečeti
Ing. Klára DRÁBKOVÁ, Ph.D. – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- 10:15 Nové metody konzervování olověných pečeti
doc. Ing. Milan KOUŘIL, Ph.D. – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- 10:45 Použití voskových směsí při restaurování voskových pečeti
Ing. Benjamin BARTL, Ph.D. – Národní archiv, Praha

Diskuze

— PŘESTÁVKA —

11:30 – 13:00 POSLEDNÍ BLOK PŘEDNÁŠEK

Přednášky

- 11:30 Vliv lepenek s alkalickou rezervou na proteinová vlákna z dlouhodobého hlediska
Ing. Markéta ŠKRDLANTOVÁ, Ph.D. – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- 12:00 Optimalizace podmínek aplikace prostředku Bookkeeper
Ing. Anna FIALOVÁ – Národní archiv, Praha
- 12:30 Hromadné odkyselování novodobých knihovních fondů
Ing. Petra VÁVROVÁ, Ph.D. – Národní knihovna České republiky, Praha

Diskuze, zakončení semináře

— OBĚD —

- 15:00 Návštěva Státního okresního archivu Jihlava**
Sraz účastníků před budovou Státního okresního archivu Jihlava
Fritzova 19, Jihlava
- 16:00 Komentovaná procházka městem Jihlava**
Sraz účastníků před budovou Státního okresního archivu Jihlava
Fritzova 19, Jihlava